

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [it](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

αγγλικά

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες

Swipe to change

Διεξαγωγή αποδείξεων

Ιταλία

1 Βάρος της απόδειξης

1.1 Ποιοι είναι οι κανόνες που διέπουν το βάρος της απόδειξης;

Το βάρος της απόδειξης διέπεται από τις αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 2697 του Αστικού Κώδικα, το οποίο ορίζει τα εξής: «Εκείνος που επιδιώκει δικαστικά την αναγνώριση δικαιώματος οφείλει να προσκομίζει αποδείξεις για τα πραγματικά περιστατικά που τεκμηριώνουν την αξίωσή του. Ο διάδικος που αμφισβητεί την ισχύ αυτών των πραγματικών περιστατικών ή ισχυρίζεται ότι το δικαίωμα έχει μεταβληθεί ή αποσβεσθεί, οφείλει να προσκομίζει αποδείξεις των πραγματικών περιστατικών που τεκμηριώνουν την ένστασή του.»

Κατά συνέπεια, ο ενάγων υποχρεούται, βάσει των αρχών αυτών, να αποδείξει τα πραγματικά περιστατικά στα οποία βασίζεται η αξίωσή του, δηλαδή τα πραγματικά περιστατικά που παράγουν τα έννομα αποτελέσματα τα οποία επικαλείται. Ο εναγόμενος, από την άλλη πλευρά, πρέπει να προσκομίσει αποδείξεις των πραγματικών περιστατικών που αποκλείουν την ευθύνη του, ή καταδεικνύουν ότι ένα δικαίωμα έχει αποσβεσθεί ή μεταβληθεί κατά τρόπο που καθιστά σκόπιμη την απόρριψη των ισχυρισμών του ενάγοντος.

Σε περίπτωση που ο ενάγων δεν είναι σε θέση να τεκμηριώσει την αξίωσή του, η αγωγή απορρίπτεται, ανεξάρτητα από το εάν ο εναγόμενος προβάλλει επιχειρήματα και αποδεικτικά στοιχεία για την υπεράσπισή του.

Το άρθρο 2698 του Αστικού Κώδικα καθιστά άκυρη και άνευ νομικής ισχύος κάθε συμφωνία που αποσκοπεί στην αντιστροφή ή την τροποποίηση του βάρους της απόδειξης σε σχέση με κάποιο απαράγραπτο δικαίωμα ή που δυσχεραίνει υπέρμετρα την άσκηση των δικαιωμάτων οποιουδήποτε εκ των διαδίκων.

Οι ανεπαρκείς αποδείξεις επηρεάζουν δυσμενώς τις προοπτικές έκβασης της δίκης για τον διάδικο –είτε πρόκειται για τον ενάγοντα είτε για τον εναγόμενο– ο οποίος πρέπει να αποδείξει ή να διαψεύσει τα πραγματικά περιστατικά, εφόσον θεωρείται ότι οι ανεπαρκείς αποδείξεις ισοδυναμούν με απουσία αποδείξεων.

1.2 Υπάρχουν κανόνες που εξαιρούν ορισμένα πραγματικά περιστατικά από το βάρος της απόδειξης; Σε ποιες περιπτώσεις; Είναι δυνατό στις περιπτώσεις αυτές να προσκομισθούν αποδείξεις περί της μη ισχύος συγκεκριμένου νόμιμου τεκμηρίου;

Το βάρος της απόδειξης δεν ισχύει στις ακόλουθες περιπτώσεις:

Στην περίπτωση τεκμηρίων, δηλαδή όταν η ίδια η νομοθεσία καθορίζει την αποδεικτική ισχύ ορισμένων πραγματικών περιστατικών ή επιτρέπει στο δικαστήριο να συναγάγει συμπεράσματα σχετικά με άγνωστο περιστατικό από γνωστά πραγματικά περιστατικά (άρθρο 2727 του Αστικού Κώδικα).

Τα τεκμήρια διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

νομικά τεκμήρια, ήτοι τα τεκμήρια που ορίζονται εκ του νόμου, τα οποία μπορεί να είναι μαχητά (*iuris tantum*), δηλαδή μπορεί να απορριφθούν, εάν προσκομιστούν αποδείξεις περί του αντιθέτου, ή αμάχητα (*iuris et de iure*), δηλαδή δεν μπορούν να απορριφθούν με την προσκόμιση αποδείξεων περί του αντιθέτου στο δικαστήριο

απλά τεκμήρια, η εκτίμηση των οποίων εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου, το οποίο κάνει δεκτά μόνο σοβαρά, ακριβή και συνεκτικά τεκμήρια τα απλά τεκμήρια δεν γίνονται δεκτά σε σχέση με πραγματικά περιστατικά για τα οποία ο νόμος δεν επιτρέπει την εμπάρτυρη απόδειξη (άρθρο 2729 του Αστικού Κώδικα)

πασίδηλα περιστατικά (*fatti notori*), ήτοι γεγονότα τα οποία είναι εν γένει γνωστά κατά τον χρόνο και στον τόπο έκδοσης της απόφασης, ούτως ώστε να μην επιδέχονται αμφισβήτηση (άρθρο 115 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας)

αδιαμφισβητήτα ή παραδεδεμένα περιστατικά, ήτοι γεγονότα που προβάλλουν αμφότεροι οι διάδικοι ή που αποδέχεται, έστω και σιωπηρώς, ο διάδικος ο οποίος θα είχε ενδεχομένως συμφέρον να τα αμφισβητήσει (άρθρο 115 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

1.3 Σε ποιο βαθμό πρέπει το δικαστήριο να πεισθεί για ένα πραγματικό περιστατικό ώστε να βασίσει την απόφασή του στην ύπαρξη αυτού του πραγματικού περιστατικού;

Η απόφαση του δικαστηρίου να κάνει δεκτή μια αίτηση αγωγής ή τυχόν σχετικές ενστάσεις πρέπει να βασίζεται αμιγώς σε πραγματικά περιστατικά που έχουν αποδειχθεί πλήρως, είτε άμεσα είτε μέσω τεκμηρίου.

Η κρίση του δικαστηρίου δεν μπορεί να βασίζεται σε αναπόδεικτα γεγονότα, ακόμη και αν αυτά είναι δυνατά ή πολύ πιθανά (άρθρο 115 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

2 Διεξαγωγή αποδείξεων

2.1 Απαιτείται πάντοτε αίτηση διαδίκου για τη διεξαγωγή των αποδείξεων ή μπορεί ο δικαστής σε ορισμένες περιπτώσεις να πραγματοποιήσει τη διεξαγωγή των αποδείξεων αυτεπαγγέλτως;

Δυνάμει του ιταλικού νομικού συστήματος, η διεξαγωγή αποδείξεων διέπεται από την αρχή σύμφωνα με την οποία το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας καθορίζεται από τους διαδίκους (*principio dispositivo*), κατ' εφαρμογή του άρθρου 115 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: η απόφαση του δικαστηρίου πρέπει να βασίζεται στα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζουν οι διάδικοι, «εξαιρουμένων των περιπτώσεων που ορίζονται από τον νόμο».

Ωστόσο, ορισμένες εξαιρέσεις από τον εν λόγω κανόνα προβλέπονται στα ακόλουθα άρθρα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας:

άρθρο 117: επιτρέπει την ανεπίσημη εξέταση των διαδίκων

άρθρο 118: επιτρέπει να διαταχθεί η έρευνα προσώπων και αντικειμένων

άρθρα 61 και 191: επιτρέπει στο δικαστήριο να ζητήσει τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης

άρθρο 257: επιτρέπει στο δικαστήριο την κλήτευση μάρτυρα που αναφέρεται από άλλον μάρτυρα

άρθρο 281β: επιτρέπει σε μονομελές γενικό δικαστήριο (*tribunale*) να διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων διά μαρτύρων, εάν στην έκθεση πραγματικών περιστατικών που υποβάλλουν οι διάδικοι γίνεται μείνεια προσώπων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να γνωρίζουν τα πραγματικά περιστατικά.

Σε εργατικές διαφορές, η αρχή σύμφωνα με την οποία το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας καθορίζεται από τους διαδίκους αντικαθίσταται από σύστημα απονομής δικαιοσύνης βάσει ανακριτικών στοιχείων, ιδίως δυνάμει των ακόλουθων διατάξεων:

άρθρο 420: προβλέπει την ελεύθερη εξέταση των διαδίκων κατά την ακροαματική διαδικασία της υπόθεσης

άρθρο 421: προβλέπει τη δυνατότητα του δικαστηρίου να διατάσσει ανά πάσα στιγμή και ίδια πρωτοβουλία την αποδοχή αποδεικτικών στοιχείων πάσης φύσεως, ακόμη και πέραν των ορίων που καθορίζονται από τον Αστικό Κώδικα.

Σε διαδικασίες διαζυγίου, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων ίδια πρωτοβουλία, αλλά μόνον εφόσον πρόκειται για τη διενέργεια έρευνας σχετικά με το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης.

2.2 Ποιες είναι οι ενέργειες μετά την έγκριση της αίτησης διαδίκου σχετικά με τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Σε περίπτωση που ένας εκ των διαδίκων υποβάλλει αίτηση για διεξαγωγή αποδείξεων, ο αντίδικος μπορεί να υποβάλει αίτηση για τη διεξαγωγή αποδείξεων περί του αντιθέτου (ανταπόδειξη). Το δικαστήριο κάνει δεκτές αμφότερες τις αιτήσεις εάν έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι τα πραγματικά περιστατικά που υποβάλλονται είναι σημαντικά για τον σκοπό της έκδοσης της απόφασής του.

Εφόσον το δικαστήριο κάνει δεκτή τη διεξαγωγή αποδείξεων, κινεί εν συνεχεία τη σχετική ακροαματική διαδικασία.

Η υπόθεση εκδικάζεται μετά τη διεξαγωγή αποδείξεων.

2.3 Σε ποιες περιπτώσεις μπορεί το δικαστήριο να απορρίψει αίτηση διαδίκου για συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων;

Το δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση για τη διεξαγωγή αποδείξεων όταν κρίνει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία είναι χωρίς αξία ή δεν είναι αποδεκτά βάσει του νόμου (για παράδειγμα, εάν ο ισχυρισμός περί πώλησης κάποιου στοιχείου ακίνητης περιουσίας στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο σε καταθέσεις μαρτύρων) ή όταν τα πραγματικά περιστατικά στα οποία αναφέρεται η αίτηση δεν είναι ουσιώδη για την έκδοση της δικαστικής απόφασης (για παράδειγμα, κατάθεση μαρτύρων για πραγματικό περιστατικό το οποίο δεν έχει σχέση με το αντικείμενο της διαφοράς).

2.4 Ποια είναι τα διάφορα αποδεικτικά μέσα;

Στο ιταλικό δίκαιο γίνεται διάκριση μεταξύ έγγραφων και μη έγγραφων αποδείξεων.

Στις έγγραφες αποδείξεις περιλαμβάνονται τα εξής:

δημόσια έγγραφα (άρθρα 2699 και εξής του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας)

ιδιωτικά έγγραφα (άρθρα 2702 και εξής)

τηλεγραφήματα (άρθρα 2705 και εξής)

εσωτερική αλληλογραφία και μητρώα (άρθρο 2707)

λογιστικά στοιχεία επιχειρήσεων (άρθρο 2709)

αντίγραφα παραγόμενα με μηχανικό τρόπο (άρθρο 2712)

αντίγραφα εγγράφων και συμβάσεων (άρθρα 2714 και εξής).

Στις μη έγγραφες αποδείξεις περιλαμβάνονται τα εξής:

μαρτυρικές καταθέσεις (άρθρα 2721 και εξής του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας)

ομολογίες (άρθρα 2730 και εξής)

ένορκες βεβαιώσεις (άρθρα 2736 και εξής)

έρευνες (άρθρα 258 και εξής).

Υπάρχουν επίσης και οι εκθέσεις πραγματογνωμόνων, οι οποίες εξυπηρετούν τον σκοπό να παρέχουν στο δικαστήριο τις τεχνικές γνώσεις που δεν κατέχει το ίδιο.

2.5 Ποιες είναι οι μέθοδοι συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων από την κατάθεση μαρτύρων και σε τι διαφέρουν από τη συγκέντρωση αποδείξεων που προέρχονται από πραγματογνώμονα; Ποιοι είναι οι κανόνες που διέπουν την υποβολή γραπτών αποδεικτικών στοιχείων και εκθέσεων/γνωμοδοτήσεων πραγματογνωμόνων ;

Το δικαστήριο κάνει δεκτές τις αποδείξεις διά μαρτύρων με διάταξη του ανακριτή (άρθρο 245 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) με την οποία επιβάλλεται στον μάρτυρα η εμφάνισή του ενώπιον του δικαστηρίου επί ποινή αναγκαστικών μέτρων και χρηματικού προστίμου σε περίπτωση μη εμφάνισής του.

Το δικαστήριο ορίζει τον τόπο, τον χρόνο και τον τρόπο διεξαγωγής αποδείξεων. Κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου διαδίκου, ο δικαστικός επιμελητής επιδίδει την κλήτευση στον μάρτυρα. Ο μάρτυρας προβαίνει σε ανάγνωση δήλωσης με την οποία δεσμεύεται να πει την αλήθεια και στη συνέχεια απαντά στις ερωτήσεις που του θέτει ο δικαστής δεν επιτρέπεται η απευθείας εξέταση των μαρτύρων από τους διαδίκους.

Βάσει προσφάτως θεσπισθείσας διάταξης, το δικαστήριο δύναται, με τη συγκατάθεση των διαδίκων, να διατάξει διαδικασία διεξαγωγής έγγραφων αποδείξεων (άρθρο 257α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Μάρτυρες-πραγματογνώμονες ορίζονται από το δικαστήριο, το οποίο τους διαβιβάζει τις ερωτήσεις στις οποίες καλούνται να απαντήσουν παρίστανται επίσης στην ακροαματική διαδικασία και ορκίζονται να πουν την αλήθεια. Κατά κανόνα, οι μάρτυρες-πραγματογνώμονες καταρτίζουν γραπτή έκθεση, αλλά το δικαστήριο μπορεί επίσης να τους διατάξει να παραστούν στο δικαστήριο και να δώσουν προφορική κατάθεση στο πλαίσιο της ακροαματικής διαδικασίας (άρθρο 195 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Οι έγγραφες αποδείξεις αποτελούν μέρος της διαδικασίας αμέσως μετά τη ενσωμάτωσή τους στον φάκελο του διαδίκου, κατά τον χρόνο της πρώτης εκδίκασης ή σε μεταγενέστερο στάδιο, με την επιφύλαξη των προθεσμιών που ορίζονται από τον νόμο.

2.6 Υπάρχουν αποδεικτικά μέσα με μεγαλύτερη αποδεικτική αξία από τα άλλα;

Το ιταλικό νομικό σύστημα αποδίδει μέγιστη βαρύτητα στα δημόσια έγγραφα και στα αμάχητα τεκμήρια.

Τα δημόσια έγγραφα (άρθρα 2699 και εξής του Αστικού Κώδικα) είναι έγγραφα τα οποία συντάσσονται, τηρουμένων των απαιτούμενων διατυπώσεων, από συμβολαιογράφο (*notario*) ή άλλο δημόσιο λειτουργό που είναι εξουσιοδοτημένος να επικυρώνει τον δημόσιο χαρακτήρα των εγγράφων στον τόπο κατάρτισης των εγγράφων. Τα δημόσια έγγραφα έχουν πλήρη αποδεικτική ισχύ, εκτός εάν καταδειχθεί ότι είναι πλαστά. Αποκλεισμένης της περίπτωσης αυτής, συνιστούν απόλυτες και αδιάσειστες αποδείξεις.

Τα αμάχητα τεκμήρια (άρθρο 2727 του Αστικού Κώδικα) έχουν ακόμη μεγαλύτερη ισχύ, διότι δεν επιδέχονται καμία απόδειξη περί του αντιθέτου.

2.7 Είναι υποχρεωτική η χρήση συγκεκριμένων αποδεικτικών μέσων για την απόδειξη ορισμένων πραγματικών περιστατικών;

Ο νόμος επιβάλλει την υποχρέωση απόδειξης ορισμένων πραγματικών περιστατικών μόνο με ειδικές μορφές αποδεικτικών στοιχείων, με την απαίτηση προσκόμισης δημόσιων εγγράφων σε ορισμένες περιπτώσεις, ενώ σε άλλες περιπτώσεις απαιτείται η προσκόμιση εγγράφων τα οποία μπορεί να είναι είτε δημόσιου είτε ιδιωτικού χαρακτήρα.

2.8 Οι μάρτυρες υποχρεούνται από τον νόμο να καταθέσουν;

Οι μάρτυρες υποχρεούνται να καταθέσουν, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο. Προβλέπονται διατάξεις οι οποίες καλύπτουν τις ακόλουθες περιπτώσεις: ανικανότητα για κατάθεση, απαγόρευση κατάθεσης για ορισμένα πρόσωπα και εναλλακτική δυνατότητα άρνησης κατάθεσης. Η υποχρέωση του μάρτυρα να δώσει κατάθεση απορρέει έμμεσα από την εξουσία την οποία παρέχει το άρθρο 255 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας στο δικαστήριο να διατάσσει, σε περίπτωση που ο μάρτυρας δεν εμφανιστεί, την προσαγωγή του μάρτυρα ενώπιον του δικαστηρίου και την επιβολή χρηματικού προστίμου.

2.9 Σε ποιες περιπτώσεις οι μάρτυρες μπορούν να αρνηθούν να καταθέσουν;

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και στις οποίες παραπέμπει ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας: πρόκειται για περιπτώσεις που αφορούν άτομα τα οποία μπορούν να αρνηθούν να δώσουν κατάθεση επειδή δεσμεύονται από την τήρηση επαγγελματικού, υπηρεσιακού ή κρατικού απορρήτου.

2.10 Μπορεί ένα πρόσωπο που αρνείται τη μαρτυρία να υποστεί κυρώσεις ή να εξαναγκασθεί να καταθέσει;

Δυνάμει του άρθρου 256 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, μάρτυρας ο οποίος παρίσταται στο δικαστήριο αλλά αρνείται να καταθέσει χωρίς δέουσα αιτιολόγηση, ή για τον οποίο υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ψευδομαρτυρίας ή απόκρυψης στοιχείων, καταγγέλλεται από το δικαστήριο στον εισαγγελέα, με τη διαβίβαση αντιγράφου των πρακτικών της ακροαματικής διαδικασίας.

2.11 Υπάρχουν πρόσωπα τα οποία δεν επιτρέπεται να εξετάζονται ως μάρτυρες;

Πρόσωπα που τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης αφορούν προσωπικά δεν μπορούν να δώσουν κατάθεση, διότι, λόγω του συμφέροντος που έχουν, είναι πιθανό να δικαιούνται να συμμετάσχουν στη διαδικασία ως διάδικοι (άρθρο 246 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Η κατάθεση παιδιών ηλικίας κάτω των 14 ετών σε ακροαματική διαδικασία επιτρέπεται μόνον εφόσον η ακρόασή τους κρίνεται αναγκαία λόγω ειδικών περιστάσεων (άρθρο 248 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

2.12 Ποιος είναι ο ρόλος του δικαστή και των διαδίκων κατά την εξέταση μάρτυρα; Υπό ποιούς όρους μπορεί ένας μάρτυρας να εξεταστεί με τηλεδιάσκεψη ή άλλα τεχνικά μέσα;

Ο δικαστής εξετάζει τον μάρτυρα, θέτοντάς του απευθείας ερωτήσεις σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά που έχουν κριθεί συναφή προς τη διαδικασία, καθώς και τυχόν άλλες ερωτήσεις που αφορούν τα ίδια πραγματικά περιστατικά και έχουν ζητηθεί από τους δικηγόρους των διαδίκων κατά τη διάρκεια της εξέτασης.

Η εξέταση με τηλεδιάσκεψη δεν αποκλείεται, παρότι δεν προβλέπεται ρητώς από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Το άρθρο 202 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ορίζει ότι, σε περίπτωση που διατάσσεται διεξαγωγή αποδείξεων, το δικαστήριο «ορίζει τον χρόνο, τον τόπο και τον τρόπο διεξαγωγής των αποδείξεων», και η διάταξη αυτή επιτρέπει στο δικαστήριο να διατάσσει την ακρόαση μάρτυρα μέσω τηλεδιάσκεψης.

Στο άρθρο 261 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπεται επίσης ότι το δικαστήριο δύναται να διατάξει τη μαγνητοσκόπηση της διαδικασίας, που συνεπάγεται τη χρήση μηχανικών μέσων, εργαλείων ή διαδικασιών.

Η εξέταση με τηλεδιάσκεψη προβλέπεται ρητώς από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (π.χ. στο άρθρο 205β).

3 Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων

3.1 Στις περιπτώσεις που τα αποδεικτικά στοιχεία δεν έχουν συγκεντρωθεί με νόμιμο τρόπο από διάδικο, μπορεί να τα χρησιμοποιήσει το δικαστήριο για την έκδοση της απόφασής του;

Το δικαστήριο δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δεν έχουν υποβληθεί και γίνε δεκτά επισήμως.

3.2 Γίνονται δεκτές ως αποδεικτικά στοιχεία οι μαρτυρίες των διαδίκων;

Η δική σας κατάθεση δεν λογίζεται ως αποδεικτικό στοιχείο υπέρ σας. Μπορεί, ωστόσο, να καταλογιστεί ως αποδεικτικό στοιχείο εις βάρος σας εάν πρόκειται για ομολογία κατά τη διάρκεια επίσημης εξέτασης.

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/01/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.